

Verslag IROJ

Datum: 17/10/2025

Locatie: VAC Gent – 04.05 Corneel Heymans

Aanwezig: Bert Vanacker, Caroline Robberecht, Stijn Hermans, Sam De Laet, Ethel Walraevens, Anja Ameryckx, Sofie De Langhe, Stefan Duyck, Chris Vandevorst, Isabelle Quintens, Elise Blondeel, Ward Van Hoorde, Evelien Stragier, Robin De Dobbeleer, Thomas De Veirman, Gino Ameye, Joris Cracco, Stefaan Kaesteker, Karl Brabant, Hannelore Waterschoot, Ilse Wauters, Tim Lamon, Tom Walgraeve, Evelien Stragier, Iris De Nil

Verontschuldigd: Wim Tael, Erwin Mys, Nico De Pauw, Lobke De Boeck, Alain Slock, Joy Eeman, Bart Volders

Voorzitter: Bert Vanacker

Verslaggever: Stijn Hermans

Onderwerp: Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp Oost-Vlaanderen

1. Verwelkoming

De voorzitter verwelkomt de aanwezigen.

Stijn Hermans ondersteunt tijdelijk het IROJ Oost-Vlaanderen na het vertrek van Nele Bastiaens.

Op 4 november start Iris De Nil als IROJ-ondersteuner voor Oost-Vlaanderen.

We verwelkomen haar alvast op deze vergadering.

2. Opvolging IROJ 13 juni

Er is nog geen volledig verslag beschikbaar van 13 juni. Een voorstel van verslag zal ter aanvulling worden bezorgd aan de IROJ-leden. Het definitief verslag zal tijdens de vergadering van 12 december worden goedgekeurd.

Ook van het regioplan zal een voorlopige versie worden bezorgd ter aanvulling.

Opvolging:

- Oproep 'Opschalen van residentiële crisiszorg versterking en verbreding bij meest complexe zorgvragen'

Thomas De Veirman geeft aan dat in september een overleg heeft plaatsgevonden met de betrokken administraties. Dit gesprek is goed verlopen. Het is wachten op de goedkeuring van de aanvraag. De financiële middelen voor de proeftuin zouden ten vroegste vanaf januari 2026 beschikbaar zijn.

- Nota betreffende uitstroom GES(+): De nota is ondertussen besproken in de andere IROJ's. De IROJ's van Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant en Brussel ondersteunen de tekst. De tekst is verspreid binnen het IROJ West-Vlaanderen, maar voorlopig zonder stellingname door het IROJ. De nota zal ook aan bod komen op het overleg met de IROJ-voorzitters op 7 november.
- In de zomer heeft het VAPH gecommuniceerd dat na de ingekantelde onderwijsinternaten, ook de andere MFC's een aanvraag konden indienen om capaciteit om te zetten naar RTH. Er zijn vanuit de regio geen aanvragen ingediend in de eerste fase (deadline eind september 2025). 30 juni 2026 is de volgende deadline om aanvragen in te dienen, vermoedelijk zullen er dan wel aanvragen komen. De vertegenwoordigers vanuit het VAPH geven aan dat vanuit het Platform Minderjarigen VAPH enige mildheid wordt gevraagd van het IROJ bij haar advisering van reconversievragen. Het IROJ heeft in het verleden vragen tot omzetting steeds principieel negatief geadviseerd omdat zij van oordeel is dat er geen residentiële nRTH capaciteit afgebouwd kan worden. Er wordt vanuit het platform aangegeven dat voor de MFC's dit weloverwogen keuzes zijn, aan het IROJ wordt gevraagd om elke vraag bespreekbaar te houden. Het is voor de MFC's momenteel niet duidelijk welke criteria door het VAPH zelf worden gehanteerd bij de beoordeling van de aanvragen. In antwoord op het signaal vanuit het Platform wordt aangegeven dat alle vragen bespreekbaar zijn op dit forum, maar het IROJ de opdracht heeft om aanvragen kritisch af te toetsen aan de noden en evoluties in de regio
- De oproep voor de **piloten "Huizen van het Kind in functie van de implementatie van het perinatale programma"** is verspreid in september. De indiendatum is 31/10/2025. Deze oproep wordt kort geschetst. Verschillende Huizen van het Kind in de regio hebben plannen om een aanvraag in te dienen.

3. Conceptnota VAPH

Toelichting bij de conceptnota en stand van zaken verdere uitvoering

Ward Van Hoorde geeft toelichting bij de stand van zaken. De conceptnota is in mei goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De conceptnota omschrijft 8 acties. De acties worden kort geschetst (cfr presentatie in bijlage). Er wordt dieper ingegaan op actie 8 "Afstemming beleid minderjarigen en meerderjarigen".

Het VAPH heeft in september de verdere aanpak bekend gemaakt. De hervormingen worden geleid door James Van Casteren die de rol van transitie manager opneemt, bijgestaan door een programmamanager, een projectmanager, een interne en een externe stuurgroep. De externe stuurgroep komt maandelijks samen en zal de grote inhoudelijke lijnen van het programma en de verschillende projecten opvolgen en aansturen.

De 8 acties zijn onderverdeeld in 15 verschillende projecten, waarrond evenveel werkgroepen aan de slag gaan.

Bespreking

- De conceptnota is ambitieus en bevat een correcte analyse van de actuele staat.
- Er zijn nog veel onbekenden – het is belangrijk om de evoluties verder op te volgen.
- Er zal geen omzetting gebeuren van het aanbod MFC naar een persoonsvolgende constructie.
- Er is bezorgdheid over de verdere uitwerking en over de afstemming met andere agentschappen en sectoren.
- Het wegtrekken van de toeleiding van ACT naar het VAPH heeft een stevige impact op de werking van ACT.

ACT is erg nauw betrokken bij de opvolging van complexe trajecten. Er is bezorgdheid over de manier waarop dit in de toekomst zal worden ingebed en hoe men de verbindingen zal maken.

Daarnaast is er bezorgdheid over de doelgroep die in de grijze zone zit.

Het lijkt een terugkeer naar meer verkokering.

De bezorgdheid over de terugkeer van de toeleiding naar het VAPH leeft ook bij de VAPH-actoren. Dit lijkt haaks te staan op een werking in een geïntegreerde maatschappij die in andere acties duidelijk wordt geformuleerd.

Een harde aflijning van de doelgroepen is onmogelijk.

We moeten bewaken dat we geen grotere problemen creëren dan we willen oplossen.

- Maar er zijn ook lichtpunten: de aandacht voor jongvolwassenen en complexe doelgroepen.

Besluiten

- Het IROJ volgt de verdere evoluties op.
- Het IROJ is bezorgd over een terugkeer van de verkokering binnen de jeugdhulp. Er moet verder werk worden gemaakt van integratie en afstemming over de agentschappen en departementen heen. Er zal hierover vanuit het IROJ een signaal worden opgesteld, dat aan de andere IROJ's zal worden bezorgd. Het doel is om tot een gemeenschappelijk signaal namens de IROJ's te komen, naar het beleid.
De IROJ-voorzitter zal hiertoe een aanzet formuleren, aftoetsen bij enkele leden en aan het kabinet bezorgen. Het signaal zal aan de leden van het IROJ bezorgd worden.

4. Plan Jeugdhulp

Toelichting

Eind juni is de presentatie verspreid die de basis was voor de besprekingen over het plan jeugdhulp in de Vlaams opvolggroep. Er is sedertdien weinig nieuwe info gelost. Het is wachten op de goedkeuring door de Vlaamse Regering.

Opgroeien heeft de intentie om ook op regionaal niveau met stakeholders aan de slag te gaan om verder inhoud te geven aan het plan.

Bespreking:

- Er zou een 8e werf zijn toegevoegd aan het plan, over de link met onderwijs. Dit zat oorspronkelijk in de 1^e werf. Inhoudelijk is er momenteel niet meer informatie over deze werf.
- Er circuleren geruchten over het budgettaire luik. Uitbreidingen zouden achteruit in tijd worden geduwd. Er is sprake van uitstel voor 1 of meerdere jaren.
Deze informatie kan niet worden bevestigd.
- Tijdens de maanden juli en augustus heeft Opgroeien met een “zomerplan” gewerkt om open capaciteit optimaler in te zetten voor urgente dossiers van consulenten. De evaluatie hiervan is lopend. De conclusies zullen worden meegenomen bij het verder vorm geven van het capaciteitsbeheersysteem.
- Er wordt gesproken over de uitbouw van netwerken laagdrempelige zorg vanuit de samenwerkingsverbanden één gezin één plan. Dit roept heel veel vragen op bij de partners van de samenwerkingsverbanden.
- Ook hier wordt gewezen op de evoluties in de andere sectoren en de bezorgdheid over een afgestemde aanpak. Zal dit alles zorgen voor een betere ondersteuning van kinderen en jongeren ?

5. 1G1P : De flexibele vervolghulp in het kader van het crisis- en investeringsplan

Toelichting

An Van Roey (Krachtgericht Waas en Dender), Leen De Schuymer (Samen1Plan Gent-Scheldekraacht) en Sarah Reynaert (RTJ De Tafels) geven toelichting bij de uitbouw en werking van de flexibele vervolghulp na crisis (cfr presentatie in bijlage).

Deze werf binnen het crisis- en investeringsplan is in samenwerking met het crisisnetwerk tot stand gekomen vanuit een provinciale insteek. Binnen elk samenwerkingsverband is verder kleur gegeven bij de uitwerking.

Bespreking

- De verschillen tussen de vervolghulp na crisis met de reguliere werking binnen één gezin één plan, is verschillend per samenwerkingsverband. De intensiteit/frequentie van de contacten kan hoger zijn dan bij de reguliere trajecten. De duur van het traject is ook vaak korter omdat er kan worden vertrokken van duidelijke doelen vanuit het crisisnetwerk. Andere verschillen zijn de andere manier van aanmelden en de snellere opstart.
- Heeft het project specifieke noden aangepakt die niet zouden worden aangepakt zonder het project ? Het heeft het crisisnetwerk en de samenwerkingsverbanden dicht bij elkaar gebracht en zorgt ook voor een focus op snellere opstart. Binnen Gent-Scheldekraacht heeft het ook de betrokken partners extra mogelijkheden geboden om hulpaanbod in te zetten, wat niet kan buiten het project. Voor het Crisismeldpunt betekent dit extra aanbod dat partners snel inzetbaar zijn om verder aan de slag te gaan met de gezinnen.
- Er is geen analyse gemaakt naar de bereikte leeftijdsgroepen maar dit zal eerder betrekking hebben op jongvolwassenen, de jonge leeftijdsgroepen komen niet voor.
- De criteria om vanuit het crisisnetwerk door te verwijzen zijn samen afgesproken omdat deze moeten sporen met de missie en visie van één gezin één plan.
- Niet in elk crisistraject is vervolghulp nodig – in hoeveel trajecten vervolghulp na crisis wordt ingezet is nog niet in kaart gebracht.
- Bij aanmeldingen vanuit Radar-crisis is het GGZ-luik vaak al gecoverd en gaat de vervolghulp eerder met de generalistische aspecten verder aan de slag.
- Hoe moet het verder ? Moet dit aanbod worden behouden, moet dit aanbod uitbreiden ? Het aantal vragen dat binnen deze werf naar de samenwerkingsverbanden wordt doorverwezen is werkbaar. Via de vervolghulp lukt het om zaken te consolideren in de gezinnen. Een continuering is wenselijk.
De vraag of dit aanbod best bij de samenwerkingsverbanden blijft of beter binnen het crisisnetwerk zelf wordt toegevoegd is recent besproken met het crisismeldpunt. Zij geven er de voorkeur aan om het in te bedden buiten het crisisnetwerk, omdat het geen crisishulp meer is.
- Binnen de samenwerkingsverbanden waar de vervolghulp na crisis vanuit het team 1G1P wordt opgenomen merkt men een competentieversterking bij de medewerkers rond het werken in crisis.
- In trajecten die worden gelopen blijkt dat niet alle gezinnen op eigen kracht verder kunnen. In veel gezinnen moet worden geschakeld naar andere hulpverlening.
Vaak gaat het om complexere situaties waar in het verleden al veel hulp is geweest, maar waar op het moment van de opstart niet veel hulpverlening actief is.
- Er wordt opgemerkt dat juiste inbedding van dit aanbod van belang is. Het hulpaanbod is reeds erg complex, we moeten opletten dat we de complexiteit niet verder verhogen.
- Er is nog steeds geen duidelijkheid over het al dan niet vervolg van deze actielijn. Deze duidelijkheid was beloofd tegen juni, maar is er nog steeds niet.
Als het wordt verlengd zal worden bekeken welke bijsturing nodig is.
- De overhead voor deze actie is relatief beperkt.
De boekhouding van de kernpartners wordt wel complex door de financiering van de diverse actielijnen.

6. Aanbod 5/7 van de MFC's (VAPH)

Toelichting

Vanuit ACT en OSD wordt de problematiek van het aanbod 5/7 opnieuw onder de aandacht gebracht.

Al geruime tijd is er het probleem dat weekendvragen VAPH-ondersteuning terecht komen bij de crisispermanentie. Dit zijn vragen die zelden tot nooit een oplossing krijgen, ook niet wanneer er breder naar voorzieningen binnen Opgroeien gekeken wordt om deze vragen te beantwoorden.

Niettegenstaande we dit knelpunt vanuit het IROJ enkele jaren onder de aandacht gebracht hebben, zien we dat sommige MFC's een 5/7 (verder) aanbieden, ook al zijn ze erkend voor een aanbod 7/7. Een aantal MFC's willen enkel nog overgaan tot een opname binnen 5/7 als een partner voor het weekend gegarandeerd is.

Het crisismeldpunt, OSD en ACT staan in die situaties met de rug tegen de muur.

Soms moet men noodgedwongen intekenen op een aanbod 5/7 terwijl er nood is aan 7/7. Dit betekent dat kinderen naar onveiligheid moeten terugkeren in het weekend.

Wanneer er toch een bijkomend weekend-aanbod wordt gevonden betekent dit de vaak start van een crisis-carroussel voor maanden.

De vraag stelt zich hoe men zijn aanbod organiseert en of dit aanbod nog beantwoordt aan de noden van de jongeren.

Bespreking

- Is de handicapspecifieke aanpak altijd een drempel voor het vinden van opvang in het weekend ? Dit is niet voor alle kinderen en jongeren in dezelfde mate zo. Vooral voor kinderen met complexere zorgnoden en een kwetsbare context uiteten deze problemen zich.
- Er is vroeger al in kaart gebracht welke aanbod 7/7 beschikbaar was in de regio. Dit moeten we opnieuw in beeld krijgen.
Het lijkt dat de situatie niet is verbeterd. De indruk is dat er meer en meer wordt afgegrensd, ook naar vakanties toe.
- Er zijn in 2024 uitbreidingsmiddelen geweest om de 7/7 werking te versterken binnen de MFC's, maar de inzet wordt niet gecontroleerd, er is nooit hierover een connectie gemaakt met ACT.
Men heeft vernomen dat het VAPH momenteel een evaluatie aan het maken is van die uitbreiding. De timing van deze evaluatie is niet duidelijk.
Het kan zinvol zijn om wanneer de evaluatie door het VAPH is gemaakt, een terugkoppeling hiervan te laten brengen door het VAPH op het IROJ.
- Moeten de verwachtingen vanuit het VAPH naar de MFC's op dit punt niet duidelijk worden geëxpliciteerd ?
- Het lijkt belangrijk om met de MFC's het gesprek aan te gaan over wat er speelt bij de voorzieningen zelf ? Waarom kan er geen 7/7 worden aangeboden, waarom is er een afbouw naar 5/7 ?
Dit moeten we scherp in kaart brengen. Wat is er nodig om een omslag te maken ?
Is er nood aan partnerschappen om het hoofd boven water te houden ? Als dit het probleem is, moet dit op tafel komen en moet naar oplossingen worden gezocht.
De organisatorische/personeelsproblematiek in de sector zullen ongetwijfeld ook een rol spelen, maar ook hier kan worden gekeken naar een meer gezamenlijke aanpak.
Het zorgbeleid is binnen sommige organisaties blijven stilstaan – hoe kunnen we hier beweging in krijgen ? Kunnen organisaties elkaar hierin inspireren ?
Ook hierbij wordt de vraag gesteld welke richting het VAPH geeft en welke ondersteuning en begeleiding zij kunnen aanbieden aan organisaties.

Besluiten

De Regioverantwoordelijke OSD en de Regiocoördinator ACT zullen worden uitgenodigd op het Platform Minderjarigen om hierover het gesprek aan te gaan met de MFC's.

Het doel is om een engagement te vinden om samen op te schuiven naar een 7/7-aanbod.

Samen met de MFC's zal worden bekeken wat de knelpunten zijn en welke ondersteuning nodig is om dit in beweging te zetten.

7. Compañero – Signaal ivm Bruggenbouwer VAPH

Toelichting

In september 2023 is een intersectorale oproep gebeurd rond de aanpak van (dreigende) dak- en thuisloosheid van jongvolwassenen, met middelen vanuit het Departement Zorg, het VAPH en Opgroeien. In Oost-Vlaanderen zijn 2 van de 3 ingediende aanvragen goedgekeurd (regio Waas & Dender en regio Zuid-Oost-Vlaanderen). Beide projecten zijn in 2024 gestart onder de naam Compañero. De financiering vanuit VAPH was voorzien voor 3 jaar. Vanuit de intersectorale stuurgroep van Compañero Waas en Dender wordt een signaal gestuurd om de inzet van uit het VAPH structureel in te bedden. De multidisciplinaire aanpak is essentieel binnen dit project. Aan het IROJ wordt de vraag gesteld om dit signaal mee te ondersteunen.

Bespreking

- Er wordt voorgesteld om af te stemmen met het project in Zuid-Oost-Vlaanderen, om een gezamenlijke vraag te verspreiden.
- Op de vraag of deze projecten hun doelstellingen halen wordt geantwoord dat de werking van de projecten worden opgevolgd. De projecten in de regio behalen de outcomes die van hen wordt verwacht.

Besluiten

- Er zal een uitwisseling gebeuren over het signaal van Waas en Dender naar het project in Zuid-Oost-Vlaanderen in functie van een gemeenschappelijk signaal. Tijdens het IROJ van december komen we hier op terug.
- Er zal een inhoudelijke toelichting worden gegeven bij de 2 projecten op het IROJ van december.

8. Cliëntparticipatie op beleidsniveau

- Een aantal cliëntvertegenwoordigers zijn verontschuldigd omwille van een dialoogdag van Ouderspunt die momenteel plaatsvindt.
- Op 28 november wordt een extra voorstelling georganiseerd van Dossier O (Gent). Er zijn nog een beperkt aantal plaatsen beschikbaar.
- De brochures rond het vernieuwd DRM (Decreet Rechtspositie Minderjarigen) kunnen momenteel niet via de website van het departement zorg worden besteld. Het is niet duidelijk waarom, dit wordt nog uitgezocht. Downloaden via de website is wel nog mogelijk.

9. Regioplan Oost-Vlaanderen 2025 - stand van zaken en budgetvragen

Toelichting

De engagementen met betrekking tot het regiobudget 2025 worden overlopen.

- Er is een nieuwe budgetvraag voor de organisatie van de jaarlijkse inspiratiebeurs A Way Home Waas & Dender. Deze zal plaatsvinden op 5 december 2025. De oorspronkelijke fiche was samen met de

agenda bezorgd. Er is recent een aangepaste fiche bezorgd door de organisatoren. De aanpassing heeft betrekking op een beperkte extra kost voor stoelen en panelen.

Besluit: Het IROJ gaat akkoord met deze actie.

- De ondersteuning van de actie rond eetstoornissen die tijdens het IROJ van 13 juni was goedgekeurd wordt toegevoegd aan het overzicht.

10. Nieuws uit de regio

- Regionale Netwerkstuurgroepen

- Waas & Dender: er wordt gevraagd of het IROJ een overzicht kan maken van de partners, initiatieven en projecten rond jongeren in de transitieleeftijd in de regio.

Er wordt opgemerkt dat dit een vraag is die ook binnen het Agentschap Opgroeien leeft.

Besluit: dit wordt als actie toegevoegd aan het regioplan.

Er wordt aangegeven dat ook ruimer vanuit de eerstelijnszones de vraag blijft komen naar een manier om zicht te krijgen op het hulpverleningsaanbod. Er zijn hierrond al initiatieven ontwikkeld, maar de vraag blijft. Vaak is het vooral een vraag om zicht te krijgen op aanbod dat wel snel kan starten, maar ook om zicht te krijgen op de wachtlijsten.

- Zuid – Oost-Vlaanderen:

Tijdens de bijeenkomst in juni heeft het Team Jongvolwassenen de werking voorgesteld van het team, maar ook van de lopende acties in de regio. Er was ook aandacht voor de resultaten van de nodenbevraging die was georganiseerd. Vanuit de regio worden een aantal actiegroepen opgestart. Daarnaast wordt ook verder nagedacht over de werking van de regionale stuurgroep zelf, het doel, de eigenheid en de overlap met andere platformen. Er moet meer zijn dan informatie delen, het is zoeken naar eigen acties en impact.

Er wordt voorgesteld om inspiratie te zoeken bij de aanpak van andere regio's.

In de meeste provincies zijn de regionale netwerken stopgezet of verveld.

11. Korte puntjes

11.1 Overleg IROJ-voorzitters 7 november 2025

Op 7 november vindt een overleg plaats met de IROJ-voorzitters en de administraties.

Er is een evaluatie gemaakt van de regioplannen over de regio's heen. Hier zal verder op in worden gegaan.

Er zijn ook een aantal signalen vanuit de regio's:

- de nota betreffende uitstroom GES(+)
- een signaal vanuit de IROJ's Vlaams-Brabant en Brussel over de conceptnota VAPH

Daarnaast is er een vraag over de contouren van het jeugdhulplandschap vanuit het IROJ Vlaams-Brabant.